

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	7
İÇİNDEKİLER	9
TABLO LİSTESİ	15
SEMBOL LİSTESİ	17
KISALTMALAR	19
GİRİŞ.....	21

BİRİNCİ BÖLÜM

TEMEL HAK YARGILAMALARINDA İKİ METOT

A. ÖLÇÜLÜLKÜ METODU.....	39
1. Kavramları	41
2. Gelişimi.....	45
3. Teori ve Uygulamaları	49
a. Yapısal Form.....	50
b. Alexy	54
i. Kural-İlke Ayrımı.....	54
ii. Rasyonellik.....	56
iii. Ağırlık Formülü.....	58
iv. Yarısan İlkeler Yasası	61
c. Barak.....	64
i. Orantılılık Vurgusu.....	65
ii. Marjinal Toplumsal Önem.....	65
iii. Özel Meşru Amaçlar	67
d. Beatty	68
i. Hakların Normatif Güçten Yoksunluğu	68
ii. Subjektif Önem	69
e. Modern Teori	71
f. İHAM	74
g. Türkçe Literatür	79
4. Eleştirileri	81
a. Kıyaslamanazlık İtirazı	81

i.	Kiyaslanamazlık Kavramı	82
ii.	Kiyaslanamazlık ve Ölçülülük	83
iii.	Kiyaslanamazlar Arası Rasyonel Seçimler	86
b.	Maksimizasyon Ereğine İtiraz.....	87
i.	İtirazın Özü.....	87
ii.	Teorilerin Sinanması.....	89
iii.	Erek Olarak Ölçülülüğe İtiraz.....	91
c.	Öngörülemezlik İtirazı.....	94
d.	Bağımsızlık ve Tarafsızlık İtirazı	98
i.	Karar Vericiler Üzerinde Baskı ve Savunmasızlık.....	98
ii.	Baskiya "El Altından" Boyun Eğebilme Olanlığı	102
e.	Verimsizlik.....	104
B.	KURALCI METOT	107
1.	Kavramları.....	110
a.	Kural.....	110
i.	Genellemedir	111
ii.	Sabitleyicidir.....	111
iii.	Kusurludur	112
iv.	Mutlaktır.....	114
b.	Kural Temelli Karar Verme	115
i.	Birinci Gereklilik: Kurallar	116
ii.	İkinci Gereklilik: Kuralların Normatif Gücü.....	119
(a)	Kuralların Kusurlu Anları	119
(b)	Kuralların Kural Olmaktan Kaynaklı Ağırlıkları	122
2.	Gelişimi	125
a.	Mutlakçılar-Dengeciler.....	127
b.	Kategoriciler - (Olayçı) Dengeciler.....	129
c.	Güncel Metoda Yansımalar.....	130
3.	Uygulaması.....	132
a.	Kuralci Metodu Destekleyen Ek Unsurlar.....	133
i.	Ayrımlar.....	133
(a)	İçerik Odaklı Sınırlama – İçerikten Bağımsız Sınırlama Ayrımı.....	134
(b)	Düşük korumalı ifadeler – Tam korumalı ifadeler ayrimi.....	136
ii.	İrdeleme Kademeleri	138

(a) Rasyonel Temel Testi	141
(b) Katı İrdeleme Testi.....	142
(c) Orta Düzey İrdeleme Testi.....	143
iii. Stare Decisis	145
(a) Emsal Niteliği.....	146
(b) Emsal Muamelesi	148
b. Rotalar ve Kurallar	155
i. İçerik Odaklı Sınırlamalar (Rota 1)	157
(a) Düşük Korumalı İfadelerde İçerik Odaklı Sınırlamalar: Özel Testler	157
(1) Suç Savunusu ve Şiddete Yönelik Tahrik: Brandenburg Testi.....	158
(2) Karalama: Sullivan Testi	159
(3) Müstehcenlik: Miller Testi	161
(4) Kavgacı Sözler.....	162
(5) Ticari İfadeler: Central Hudson Testi.....	163
(6) Çocuk Pornosu: Ferber Kuralı.....	164
(7) Gerçek Tehditler.....	165
(b) Diğer İçerik Odaklı Sınırlamalar: Klasik Katı İrdeleme Testi.....	166
ii. İçerikten Bağımsız Sınırlamalar (Rota 2)	167
(a) Sembolik İfadelere Yönelik Sınırlamalar: O'Brien Testi	168
(b) Zaman, Mekân, Yöntem Sınırlamaları: Ward Testi	169
iii. Yasak Sınırlama Biçimleri	170
(a) Bakış Açısı Ayrımcılığı	171
(b) Aşırı Genişlik ve Belirsizlik	172
4. Eleştirileri	173
a. İdeali Hedeflememe (“Suboptimality”)	174
b. “Kötü” Kurallar	177
i. İtirazın Özü	178
ii. Kötü Kurallar ve Hukuk Düzeni.....	178
 İKİNCİ BÖLÜM	
ANAYASA MAHKEMESİ: GÜNCEL METOT VE ÖNERİLER	
A. GÜNCEL METOT VE METOT İÇİ ÖNERİLER.....	184
1. “Saklı Ölçülülük”.....	185

2.	Uygulama Sorunları.....	192
a.	Süje ve Standart.....	192
i.	Süjede Saplalar.....	192
ii.	Standartta Saplalar.....	194
b.	Kriter Listeleri.....	200
i.	Kriter Enflasyonu.....	200
ii.	Listelerdeki Belirsizlikler.....	206
c.	Kriterlerin Seçimi	211
i.	“Joker” Kriterler	211
ii.	Kriter “Cimbızlama“.....	213
d.	Kriterlerin Değerlendirilmesi	215
i.	Çelişkiler.....	215
ii.	Baskın Kriterler	221
3.	Metot İçi Öneriler	223
a.	İHAM Etkisinden Kurtulmak	224
i.	İHAM’ın Gerekçeleri	225
ii.	AYM İçin Sınanması	228
b.	Karmaşa Yaratan Kavramları Ayıklamak.....	231
i.	Zorlayıcı Toplumsal İhtiyaç.....	231
ii.	Adil Denge.....	236
c.	Ölçütler Arası İlişkiyi Netleştirmek	240
i.	Demokratik Bir Toplumun Gerekleri.....	244
ii.	Hakkin Özü	246
iii.	İlgili ve Yeterli Gerekçe	248
B.	DAHA KURALCI BİR METODUN GEREĞİ VE UYGULANABILIRLİĞİ.....	250
1.	Olayçı Ölçülüğün Sorunlarına Kuralci Çözümleri.....	253
a.	Teorik Eleştiriler Işığında AYM Pratiği.....	253
i.	Ölçülülüğe Eleştiriler Işığında AYM Pratiği.....	253
(a)	Kiyaslanamazlık ve AYM	253
(b)	Maksimizasyon Ereği ve AYM	259
(c)	Öngörülemezlik ve AYM	260
(d)	Bağımsızlık, Tarafsızlık ve AYM	264
(e)	Verimsizlik ve AYM.....	266
ii.	Kuralci Metoda Eleştiriler Işığında AYM Pratiği.....	269
(a)	İdeali Hedeflememe ve AYM.....	269
(b)	Kötü Kurallar ve AYM	271

(1) Birinci Durum: Kuralın Olgusal Kapsamının Belirsiz/Tartışmalı Olması ya da Aşırı Mesai Gerektirmesi.....	273
(2) İkinci Durum: Kuralın Öngördüğü Neticenin Muğlak Olması.....	275
(3) Üçüncü Durum: Kuralın Öngördüğü Neticenin Hukukla, Toplumsal Beklentilerle ve/veya Arkasındaki İlk Tipi Gerekçeyle Uyuşmaması	277
b. Sorunsallaştırma: KSYG Şablonu.....	279
c. Problemler ve Kuralcı Metot.....	284
2. “Ölçülü” Bir “Kuralcı” Metot.....	292
a. Ek Unsurlar Ayrımlar, İrdeleme Kademeleri ve <i>Stare Decisis</i>	292
i. Ayrımlar	293
ii. İrdeleme Kademeleri.....	296
iii. Stare Decisis	298
b. Nerelerde Kuralcı Karar Verileceğini Belirlerken	302
c. Kuralları Belirlerken.....	310
i. Kurallaştırılacak Sorun: Nefret Söylemi	311
ii. Kuralın Sahip Olması Gerekenler	313
(a) Öngörülebilirlik	314
(b) Verimlilik	317
(c) Karar Kalitesi	318
iii. Yöntemler	319
(a) Olayçı Kararların Kuralcı Derlenmesi.....	320
(b) İçeriden Dışarıya Kurallaşmak - Dışarıdan İçeriye Kurallaşmak.....	321
(c) Tanımlayıcı Dengelenme	323
3. Kuralcı Metoda Kurumsal İtirazlar	327
a. 13'üncü Madde İtirazı	328
i. Ölçülülük İlkesi Yönünden	328
ii. Kanunılık Şartı Yönünden	330
b. Erkler Ayrılığı İtirazı.....	330
SONUÇ	335
KAYNAKÇA	339
DİZİN	373